Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 16/07/2020
Sayı: -120.10-E.00000684629

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 16.07.2020
Sayı: 1161

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mikroplastiklerin çevreyi kirletici etkileri ve alınması gereken önlemler konusunda Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1. Hasan KALYONCU
İzmir Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 16/07/2020
Sayı: -120.10-E.00000684629

	Milletvekili	Seçim Bölgesi	İmzası
2.	CEMAL GÖZÜKÜ	İSTANBUL	
3.	OLCAY KILAVUZ	MERSİN	
4.	MEHMET FENDOĞLU	MALATYA	
5.	Ayşe Sibel ERSOY	Adana	
6.	İ. Edhem SEDEF	YOZGAT	
7.	Cevdet Yılmaz	Diyarbakır	
8.	Metin Nurullah Sözük	ZONGULDAK	
9.	Bahi ŞİMŞEK	Mersin	
10.	Lütfi Kesikçi	Erzurum	
11.	A. Muhittin Taşdoğan	G. Antep	M. Taşdoğan
12.	Muharrem YARAR	Adana	
13.	Ramazan KAŞLI	Aksaray	
14.	Saffet Sancaklı	KOCAELİ	
15.	Sefer Aycan	Kahramanmaraş	
16.	Hayati Arkaz	İstanbul	
17.	Esin Koro	Konya	
18.	Arzu ELDER	İstanbul	
19.	Mehmet Bülent Karadeniz	İstanbul	
20.	Poran Ozmanoğlu	İzmir	

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 16/07/2020
Sayı: -120.10-E.00000684629

GEREKÇE

Plastik kullanımı sanayileşmenin ve polimer üretim tekniklerinin gelişimiyle hızlı bir şekilde artış göstermiştir. Günümüzde plastiğin yaygın olarak kullanımına paralel olarak artan miktarda çevreye atık olarak dağıldığı da bilinmektedir.

Çevresel kirleticiler incelendiğinde plastikler ve sebep olduğu kirlilik önemli bir risk unsuru olarak nitelendirilmektedir. Bu plastikler fiziksel ve kimyasal etmenlerle daha küçük parçalara ayrılmaktadır. Bu plastik parçalardan boyutu 5 milimetreden küçük olanları mikroplastik olarak nitelendirilmektedir. Mikroplastikler çevrede plastik kirleticilerin muhtemelen en tehlikeli sınıfıdır.

Mikroplastikler parçalanma- ufalanma sonucu oluşan mikro-nano kirleticilerdir. Mikroskobik boyuttaki bu partiküller, canlılar için olumsuz etkilere yol açabilmektedir. Mikroplastiklerin bazı örneklerini; üretim döküntüleri, kozmetikte kullanılan mikroboncuklar, sentetik tekstil lifleri, araç lastiği döküntüleri ve daha büyük plastik parçalardan fiziksel ve kimyasal etmenlerle parçalanarak oluşan partiküller şeklinde sayabiliriz.

Akarsu, göl veya deniz gibi ortamlardaki özellikle suyu süzerek beslenen omurgasız canlılarla birlikte balıklar gibi omurgalı canlılar dolayısıyla mikroplastikler, besin piramidi içerisinde birikerek ve taşınarak insana kadar ulaşabilmektedir. Ayrıca sucul sisteme yapılarındaki kimyasal maddelerin geçişi söz konusu olduğundan, insanlar dahil birçok canlıyı tehdit edici bir kirlilik oluşturmaktadırlar.

Tek bir sentetik giysi yıkanırken 1900 adet mikroplastik lif kanalizasyona geçebilir. Tek bir cilt temizleme ürünü 360.000 adet mikroboncuğu içerebilmektedir. Kullanım sonrasında bu partiküller çevreye kirletici olarak taşınmaktadır. Atıksu arıtma tesislerinde bu mikroboncuklar tam tutulamayıp oradan arıtılmış suların içinde doğal su kaynaklarına geçmektedir. Doğal su kaynaklarına geçtiğinde mikroskobik ve büyük canlılar için tehdit oluşturmaktadır.

Mukavemeti artırmak ve istenilen özellikte ürünler elde etmek için plastiklerde çeşitli ağır metaller gibi canlılara zararlı olabilecek katkı maddeleri kullanılmaktadır. Mikroplastikler; katkı malzemesi içermeleri, yüzeylerinde toksik kirleticileri taşımaları, canlılar tarafından besin zannedilerek yutulabilmeleri, atıksu arıtma tesislerinde tamamıyla giderilememeleri, atmosferde ve su kaynaklarında kolayca taşınmaları ve doğada zor yok olmaları gibi özelliklerinden dolayı çevre ve sağlık açısından büyük tehlike arz etmektedir. Mikroplastikler; taşıdıkları zehirli kirleticileri besin zincirine sokarak bir üstte bulunan canlılara aktarılmasına bir vasıta olabilmektedir. Çeşitli canlılar plastik parçalarını bünyelerine aldıktan sonra sindirim, boşaltım, üreme ve büyüme sistemlerinde ciddi problemler yaşamaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 16/07/2020
Sayı: -120.10-E.00000684629

Mikroplastiklerin, insan tüketimine sunulan gıda maddelerinde; tuz, midye, balık gibi su ürünlerinde, şeker, bal ve hatta bira, soda gibi içeceklerde ve iç-dış hava örneklerinde bulunabildiği anlaşılmıştır. Bu sebeple beslenme ve solunum yoluyla mikroplastiklere maruz kalabildiğimiz açıktır, fakat bunun insan sağlığı üzerindeki etkileri henüz bilinmemektedir. İnsanlar tarafından solunması veya yutulması durumunda mikroplastikler vücudumuzda birikebilir ve bağışıklık sistemini etkileyerek parçacık zehirlenmesi gösterebilir. Bileşiminde bulunan veya adsorbe edilmiş kirleticilerinin bünyemize sızması nedeniyle kimyasal zehirlenme meydana gelebilir. Ülkemizde bulunan su kaynaklarının kullanımı ve sürdürülebilirliği açısından, su ve hava kalitesiyle ilgili önemli bir kirlilik olan mikroplastiklerin büyük bir ciddiyetle ele alınması ve incelenmesi gerekmektedir.

Akarsu ve havzalardaki plastik kirliğinin denizdeki kirliliğin temel kaynağı olduğu, tatlı su kaynakları açısından düşünüldüğünde oldukça ciddi bir problem oluşturmaktadır. Hızla gelişen sanayi ve nüfus, atık sularının deşarjı ve çöplerin doğaya kontrolsüz bırakılması mikroplastik kirliliğinin ana kaynaklarını teşkil etmektedir.

Bu bilgiler ışığında mikroplastiklerin kirletici olarak çevreye dağılması ve dolayısıyla besin zincirine katılarak insana kadar ulaşmasının önlenmesi veya en azından azaltılması için, uygulanabilecek tedbirler ile yasal düzenleme ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla bir komisyon kurulması gerekmektedir.